

ชื่อโครงการ วิจัยพัฒนาศิลปหัตถกรรมผลิตภัณฑ์ไม้ตาลกรณีศึกษา:ชุมชนรอบลุ่มทะเลสาบ
สงขลา จ. สงขลา
(The project of sugar palm wood products research and development : the case
study of Songkhla Lake community, Songkhla province .)

ชื่อผู้วิจัย นายชัยรัตน์ แสงทอง,นายนันทวุฒิ สิทธิวัง,นายยอดชาย พรหมอินทร์
นางสาวมณี มีมาก

บทคัดย่อ

การนำองค์ความรู้หลักวิชาการทางทัศนศิลป์เข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาส่งเสริมชุมชนรอบลุ่มทะเลสาบสงขลาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ไม้ตาลโดนด ซึ่งเป็นวัสดุที่หาง่ายในพื้นที่โดยเฉพาะในเขตอำเภอสตงพระและมิกลุ่มชาวบ้านได้สร้างผลงานจากวัสดุดังกล่าว ดังนั้นการนำรูปแบบของหัตถกรรมที่มีความนิยมเป็นที่ต้องการในชุมชนและตลาดภายนอก โดยใช้วิธีการสำรวจด้วยแบบสอบถาม ในหลายด้าน เช่น ความพึงพอใจของผู้บริโภค ด้านรูปแบบ ความงาม สดส่วนและความพอเหมาะของผลงาน ที่เป็นที่ยอมรับสูงสุดในปัจจุบันได้นำมาประยุกต์รูปแบบเพื่อให้เกิดความงามทางสุนทรียภาพของรูปทรง และการใช้สอยตามหน้าที่ของหัตถกรรมแต่ละชนิดควบคู่กันไปอย่างลงตัวโดยอาศัยความเป็นไปได้ของทักษะความสามารถและเครื่องมืออุปกรณ์ของชาวบ้านที่ประกอบอาชีพอยู่ในขณะนั้นให้เกิดมุมมองใหม่ในตลาด การจำหน่ายในการเพิ่มพัฒนาคุณค่าและมูลค่าของหัตถกรรมไม้ตาลโดนดเพื่อสร้างอาชีพหลักและอาชีพเสริม ให้กับคนในชุมชนโดยใช้ต้นทุนต่ำและรูปแบบของผลงานที่ไม่ซับซ้อนจนเกินไปสามารถถ่ายทอดฝึกหัดให้กับผู้ที่สนใจแต่ไม่มีทักษะทางศิลปะได้ทำให้เกิดทางเลือกใหม่ในอาชีพและเกิดความมั่นใจที่จะคิดสร้างสรรค์รูปแบบใหม่ๆอย่างต่อเนื่อง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	I
สารบัญ	II
สารบัญตาราง	IV
สารบัญภาพ	V
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย	2
1.3 กรอบความคิด	2
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
2.1 สภาพภูมิศาสตร์ภาคใต้	4
2.2 สภาพทั่วไปของทะเลสาบสงขลา	4
2.3 ตาลโตन्द	5
2.4 ความหมายเกี่ยวกับการออกแบบ	17
2.5 หลักการออกแบบทั่วไป	18
2.6 หลักการประเมินผลงานการออกแบบ	20
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
บทที่ 3 วิธีการการดำเนินการวิจัย	26
3.1 แหล่งที่มาของข้อมูลและผู้ให้ข้อมูล	26
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	26
3.3 การรวบรวมข้อมูล	27

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	28
3.5 ขั้นตอนการพัฒนาผลิตภัณฑ์	28
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	30
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	30
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	96
5.1 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย	96
5.2 ขอบเขตของการวิจัย	96
5.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	97
5.4 การรวบรวมข้อมูล	98
5.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	98
5.6 สรุปผลการวิจัย	98
5.7 อภิปรายผลการวิจัย	101
5.8 ข้อเสนอแนะ	102
บรรณานุกรม	104
ภาคผนวก	105
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	106
ภาคผนวก ข การนำเสนอรูปแบบผลิตภัณฑ์	124
ภาคผนวก ค มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน	135

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	60
4.2 แสดงจำนวนร้อยละเกี่ยวกับความต้องการรูปแบบของผู้ตอบแบบสอบถาม	61
4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความเหมาะสม ของผลิตภัณฑ์จากไม้ตาล ที่ออกแบบแล้ว	73

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 ต้นตาลโตนด	6
2.2 ลักษณะของต้นตาลโตนด	8
2.3 ต้นตาลโตนดบริเวณคาบสมุทรสทิงพระ	15
4.1 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ กล่องทิชชู	31
4.2 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ แจกัน	31
4.3 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ แจกันทรงเหลี่ยม	31
4.4 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์แจกันแบบเหลี่ยมผสมเส้น	32
4.5 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์แจกันผสมกับผ้าลูกไม้	32
4.6 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ โคมไฟผสมกันการใช้กระจกเขียนลาย	33
4.7 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ โคมไฟผสมกันการใช้กระจกเขียนลายลงสี	33
4.8 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ โคมไฟผสมกันการใช้ไม้หวายสานลาย	34
4.9 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ กรอบรูปจากเปลือกไม้ตาล	34
4.10 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์กรอบรูปจากไม้ตาล	34
4.11 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์กล่องสำหรับใส่ของเล็กๆ	35
4.12 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์กล่องใส่นามบัตร	35
4.13 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ เครื่องเรือนม้านั่ง	36
4.14 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ม้านั่ง	37
4.15 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์	37
4.16 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ม้านั่ง	38
4.17 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ กาน้ำชา	39
4.18 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ตลับใส่ของ	39
4.19 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ครก	40
4.20 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ถ้วยกาแฟ	40
4.21 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ถ้วยกาแฟ	41
4.22 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ไม้พ่าย	41
4.23 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์กล่องใส่ทิชชู	41
4.24 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์กระถางต้นไม้	42

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.25 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ชุดรับแขก	42
4.26 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์เรือสำหรับโซว์	43
4.27 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์เชิงเทียน	44
4.28 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์กล่องไม้เอนกประสงค์	44
4.29 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์วงกบหน้าต่าง	45
4.30 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์เครื่องเรือน	45
4.31 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ชุดรับแขก	46
4.32 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์กล่องใส่ของ	47
4.33 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์เก้าอี้	47
4.34 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์แจกัน	48
4.35 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์แจกัน	48
4.36 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก	48
4.37 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์นาฬิกา	49
4.38 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์นาฬิกา	49
4.39 เครื่องมือขนาดเล็กสำหรับตกแต่งชิ้นงาน	50
4.40 เครื่องมือและอุปกรณ์การทำงาน	50
4.41 เครื่องมือสำหรับ การ เจาะ	51
4.42 เครื่องมือสำหรับ การ กลึงขนาดเล็ก	51
4.43 เครื่องมือสำหรับ การตัดเข้าฉาก	52
4.44 เครื่องมือสำหรับ การขัด	52
4.45 เครื่องมือสำหรับ การกลึง	53
4.46 เครื่องมือสำหรับ การขัด	53
4.47 เครื่องมือสำหรับ การขัด	54
4.48 เครื่องมือสำหรับ การ เลื่อย	54
4.49 ไม้แผ่นที่นำมาสร้างเป็นผลิตภัณฑ์	55
4.50 ท่อนที่นำมาสร้างเป็นผลิตภัณฑ์	55
4.51 การปรับขนาดของตัวเครื่องกลึง	56

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.52 เครื่องมือที่เป็นตัวแกะเนื้อไม้	56
4.53 การประ กิ่ง	57
4.54 การประมาณขนาดของตัวเครื่องกิ่งด้านใน	57
4.55 การกิ่ง	57
4.56 ลักษณะของเนื้อไม้เมื่อกิ่งเอาเปลือกด้านนอกออก	58
4.57 ลักษณะของเนื้อไม้เมื่อกิ่งเอาเปลือกด้านนอกและไม้ข้างในออก	58
4.58 ภาพร่างแสดงแนวความคิดโคมไฟดั่งโต๊ะ	63
4.59 ภาพร่างแสดงแนวความคิดกล่องใส่ของ	64
4.60 ภาพร่างแสดงแนวความคิดที่วางเทียนหอม	64
4.61 ภาพร่างแสดงแนวความคิดแจกัน	64
4.62 ภาพร่างแสดงแนวความคิดแจกัน	65
4.63 ภาพร่างแสดงแนวความคิดแจกัน	66
4.64 ภาพร่างแสดงแนวความคิดแจกัน	67
4.65 แบบผลิตภัณฑ์จากไม้ตาลที่ได้รับการออกแบบและพัฒนาแล้ว	72
4.66 แจกันรูปแบบที่ 1 ที่ทำการออกแบบและพัฒนาแล้ว	86
4.67 แจกันรูปแบบที่ 2 ที่ทำการออกแบบและพัฒนาแล้ว	87
4.68 แจกันรูปแบบที่ 3 ที่ทำการออกแบบและพัฒนาแล้ว	88
4.69 แจกันรูปแบบที่ 9 ที่ทำการออกแบบและพัฒนาแล้ว	89
4.70 แจกันรูปแบบที่ 10 ที่ทำการออกแบบและพัฒนาแล้ว	90
4.71 แจกันรูปแบบที่ 11 ที่ทำการออกแบบและพัฒนาแล้ว	91
4.72 แจกันรูปแบบที่ 12 ที่ทำการออกแบบและพัฒนาแล้ว	92
4.73 แจกันรูปแบบที่ 13 ที่ทำการออกแบบและพัฒนาแล้ว	93
4.74 แจกันรูปแบบที่ 15 ที่ทำการออกแบบและพัฒนาแล้ว	94
4.75 แจกันรูปแบบที่ 16 ที่ทำการออกแบบและพัฒนาแล้ว	95